

Халқ сўзи

2024 йил — Ёшлар ва бизнесни қўллаб-қувватлаш йили

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2024 йил 29 февраль, № 44 (8667)

Пайшанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

«ЯШИЛ» ЭНЕРГЕТИКА ҲАМ ИҚТИСОДИЁТ ДРАЙВЕРЛАРИДАН БИРИГА, ҲАМ ЧИНАКАМ УМУММИЛЛИЙ ҲАРАКАТГА АЙЛАНМОҚДА

Президент Шавкат Мирзиёев 28 февраль куни қайта тикланувчи энергия манбаларини кўпайтириш бўйича устувор вазифалар юзасидан йиғилиш ўтказди.

Таҳлилларга кўра юртимизда қуёш ва шамол энергияси салоҳияти электрга бўлган ҳозирги эҳтиёжни 10 — 12 баробар ортиғи билан қоплашга етади. Лекин шундай улкан имконият анча йиллар давомида ишга солинмаган эди.

Сўнгги йилларда давлатимиз томонидан бу соҳага катта эътибор қаратилиб, ҳуқуқий замин яратилди. «Яшил» энергия манбаларини барпо қилиш бўйича катта дастурлар бошланди. Инвесторлар учун жозибador муҳит ташкил этилди.

Бугунги кунга қадар соҳага 2,1 миллиард доллар тўғридан-тўғри хорижий инвестиция кириб келди, яна 13 миллиард долларлик лойиҳалар амалга ошириляпти. Деярли барча вилоятларда замонавий қуёш ва шамол электр станциялари барпо этилмоқда.

Жумладан, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Самарқанд ва Сурхондарёда 1,6 гигаваттлик 9 та йирик қуёш ва шамол электр станцияси ишга тушди. Андижон, Самарқанд, Сурхондарё ва Тошкент вилоятларида 183 мегаваттлик 6 та йирик ва кичик ГЭС фойдаланишга топширилди.

Шунингдек, ижтимоий соҳа объектлари, корхона ва ташкилотлар, тадбиркорларга тегиш-

ли бинолар ва аҳоли хонадонларида умумий қуввати 457 мегаваттлик қуёш панеллари ўрнатилди. Бу ишларга банклар томонидан қарийб 2 триллион сўм ресурс ажратилди.

Натижада қўшимча 5 миллиард киловатт-соат экологик тоза электр ишлаб чиқариш ва 1,5 миллиард куб метр газ тежаш имконияти яратилди.

Бу соҳадаги кенг қамровли ишлар маҳаллий корхоналарда трансформатор, ҳар хил турдаги кабеллар, иситиш коллекторлари, қуёш панели, изолятор, металл устунлар каби маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтиришга ҳам катта туртки берди.

Бир сўз билан айтганда, «яшил» энергетика — ҳам иқтисодиймиз драйверларидан бирига, ҳам чинакам умуммиллий ҳаракатга айланмоқда.

2024 йилда «яшил» энергия ҳажми 13 миллиард киловатт-соатга, унинг мамлакатимиздаги ҳақиқатини 15 фоизга етади. Қисқа давр учун бу жуда катта кўрсаткич, албатта.

Лекин бу борада ҳали имкониятлар кўп, улар ҳамма ҳудудларда ҳам тўлиқ ишга солинмапти.

Шу боис йиғилишда қайта тикланувчи энергия манбаларини кўпайтириш ва шунга яраша

инфратузилмани ривожлантириш бўйича янги режалар муҳокама қилинди.

Давлатимиз раҳбари соҳадан тажрибага таяниб, бу йилдан йирик «яшил» энергия қувватларини яратиш бўйича уч йиллик дастурга ўтиш зарурлигини таъкидлади.

Аҳоли ва иқтисодиёт тармоқлари талабидан келиб чиқиб келгуси уч йилда 8 гигаваттлик 28 та йирик қуёш ва шамол электр станцияси ишга туширилади. 944 километр юқори кучлишли электр тармоқлари ва 6 та йирик подстанция қурилади. Жами 2,2 гигаватт бўлган 18 та электр сақлаш қуввати ўрнатилади.

Энергетика тизимининг барқарорлигини таъминлаш учун ушбу қувватларга мос тармоқларни қуришни ҳамда зарур материаллар ишлаб чиқаришни ҳозирдан бошлаш кераклиги қайд этилди.

Энергетика вазири уч йиллик дастурдан ўрин олган 2,6 гигаваттлик 14 та станция бу йил ишга туширилиши, уларни тармоққа улаш учун 5 та подстанция қуввати кенгайтирилиб, 500 километр юқори кучлишли электр тармоқлари қурилиши ҳақида ахборот берди.

Умуман, янги қувватлар ҳисобига бу йил камида 85 милли-

ард киловатт-соат, шундан қуёш ва шамол станцияларида қайта 6 миллиард киловатт-соат электр ишлаб чиқарилиши айтилди.

Жойларда қуёш панелларини ўрнатиш ҳолати ҳам кўриб чиқилди.

Аҳолининг бундан манфаатдорлигини ошириш мақсадида «Қуёшли хонадон» дастури жорий қилинган. Унга кўра қуёш панели ўрнатган аҳолидан ҳар 1 киловатт электрни 1 минг сўмдан сотиб олиш тизими йўлга қўйилди. Ҳозирда 11 мингга яқин хонадонлар эгалари бу имкониятдан самарали фойдаланяпти.

Бу ишларни кенгайтириш учун унинг жозибadorлигини ошириш, қуёш панели ўрнатувчиларга кўмаклашиш кераклиги айтилди. Бунинг учун қўшимча 50 миллион доллар ресурс ажратилиши, хорижий инвесторлар иштирокида яна 100 миллион доллар жалб қилиниши белгиланди.

Қуёш энергиясидан фойдаланишда тадбиркорларга ҳам қўшимча энгилликлари яратилди. Жумладан, қуёш панели, инвертор ва аккумуляторларни импорт қилишда божхона имтиёзлари яна беш йилга узайтирилади.

Мутасаддиларга қишлоқ ва сув ҳўжалиги, ичимлик суви таъ-

миноти каби энергия сарфи юқори бўлган соҳаларда қайта тикланувчи энергия манбаларини қўллаш бўйича алоҳида дастур ишлаб чиқиш топширилди.

Бу соҳа ривожланаётгани бошқа турдош тармоқларга ҳам ижобий таъсир этмоқда. Хусусан, йирик қуёш ва шамол станцияларини қуриш, уларни тармоққа улаш, таъмир ва сервис хизмати кўрсатиш жараёнида маҳаллий корхоналаримиз учун камида 1 миллиард долларлик бозор пайдо бўлмоқда.

Шу боис бу йил Қарши шаҳридаги «Солар кластер»да қуёш панели, аккумулятор, инвертор, сув иситкич, Оҳангарон sanoat зонасида кабель ва трансформатор, Нукус шаҳри ва Андижон туманида қуёш панеллари ишлаб чиқариш лойиҳалаштирилган.

Президентимиз маҳаллий корхоналарга халқаро сертификатларни олишда ва ишлаб чиқаришни халқаро стандартларга мослаштиришга кўмаклашиш бўйича кўрсатма берди.

Энергетика вазири ва ҳокимлар йиғилишда белгиланган вазифалар бўйича ишни ташкил қилиш режалари юзасидан ахборот берди.

Ў.А.

Сенат кўмиталарида

Парламент юқори палатаси бир қатор кўмиталарининг бўлиб ўтган мажлисларида Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили (омбудсман)нинг 2023 йилдаги фаолияти тўғрисидаги ҳисобот чуқур муҳокама қилинди.

ДАЪВО АРИЗАЛАРИНИНГ АКСАРИЯТИ ҚАНОАТЛАНТИРИЛГАН

Хусусан, Ахборот сиёсати ва давлат органларида очиқликни таъминлаш масалалари кўмитаси мажлисида таъкидланганидек, ҳисобот йилида Омбудсманга 18 622 та мурожаат келган бўлиб, шундан 15 934 таси фуқаролардан, 2 662 таси маҳкум ва маҳбуслар ҳамда уларнинг яқинларидан, 26 таси чет эл фуқаролари ва хорижий давлатлар омбудсманларидан келиб тушган.

Вакил томонидан фуқароларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш юзасидан давлат органлари ва ташкилотлари ҳамда суд-

ларга таъсир чоралари шаклидаги ҳужжат киририлган. Ҳисобот даврида Омбудсман томонидан судларга киритилган даъво аризаларининг аксарияти қаноатлантирилган.

Омбудсман ва у бошчилигидаги жамоатчилик гуруҳлари томонидан ҳаракатланиш эркинлиги чекланган шахслар сақланадиган масканларда мониторинглар ўтказилиб, аниқланган бир қатор салбий ҳолатларни бартараф этиш чоралари қўрилди. Ушбу ҳолатлар юзасидан тегишли вазирлик ва идораларга тақдимоmalar киритилган.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасида

ТАЪСИРЧАН ПАРЛАМЕНТ ВА ЖАМОАТЧИЛИК НАЗОРАТИ ЎРНАТИЛАДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда дастлаб Президентимиз Фармони билан тасдиқланган «Ўзбекистон — 2030» стратегиясини «Ёшлар ва бизнесни қўллаб-қувватлаш йили»да амалга оширишга оид давлат дастурининг мазмун-моҳиятини аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилиш, унда белгиланган устувор вазифаларнинг самарали ижро этилиши устидан таъсирчан парламент ва жамоатчилик назоратини ўрнатиш, жойларда ушбу ҳужжатга оид масалаларни ҳал этишда давлат ва маҳаллий органларга ҳар томонлама кўмак бериш хусусида тўхталиб ўтилди. Дастуриламал ҳужжатнинг бажарилиш ҳолати сиёсий партиялар фракциялари ва кўмиталар томонидан доимий равишда ўрганиб борилиши мақсадаги мувофиқлиги таъкидланди. Мажлисида, шунингдек, юртимизда олиб бoрилаётган илмий-ислохотларнинг ҳуқуқий асосларини яратиш ва янада мустаҳкамлашга қаратилган бир қатор қонун лойиҳалари атрофича кўриб чиқилди.

Ўзбошимчалик билан қурилган уй-жойлар ва мулк ҳуқуқи

Мажлисида ўзбошимчалик билан эгаланган ер участкалари ҳамда уларда қурилган бино ва иншоотларга бўлган ҳуқуқларни эътироф этишга қаратилган қонун лойиҳаси биринчи ўқишда муҳокама қилинди.

ҚИСКА САТРЛАРДА

ННТ фаолияти муҳокамаси

Пойтахтимизда «Янги Ўзбекистонда нодавлат нотижорат ташкилотлари ташаббусларини қўллаб-қувватлаш ҳамда ижтимоий масалаларни ҳал этишда ўзаро ҳамкорлик истиқболлари» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди.

Бутунжаҳон нодавлат нотижорат ташкилотлари куни муносабати билан ташкил этилган ушбу тадбирда юртимиздаги ННТни қўллаб-қувватлаш, яратилаётган шарт-шароитлар, соҳанинг ҳуқуқий базасини мустаҳкамлаш борасида олиб бoрилаётган амалий ҳаракатлар муҳокама қилинди.

Турнирда тайёргарлик ишлари қандай кетмоқда?

1 — 3 март кунлари пойтахтимиздаги «Хумо» спорт мажмуасида дзюдо бўйича «Париж — 2024» Олимпиадасининг муҳим рейтинг очколарини тақдим этадиган «Катта дубулга» турнири бўлиб ўтади. Ўзбекистон дзюдо федерациясида уюштирилган йиғилишда ушбу нуфузли мусобақага тайёргарлик ишларининг бориши, умуман, турнир доирасидаги тадбирларни юқори савияда ташкил этиш масалалари кўриб чиқилди.

Тўғонларни ривожлантириш ва бошқариш зарурати

Ўзбекистон Республикаси Сув ҳўжалиги вазирлиги ҳамда Япония Ер, инфратузилма, транспорт ва туризм вазирлиги ҳамкорлигида «Тўғонларни ривожлантириш ва бошқариш» мавзусида қўшма илмий-амалий семинар бўлиб ўтди. Ўзбекистон — Япония ёшлар инновация марказида ўтказилган ушбу тадбирда сув ҳўжалиги соҳасидаги истиқболли лойиҳаларни янада кўпайтириш, табиий офатларнинг олдини олиш ва сифатли инфратузилмалар билан таъминлаш бўйича ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш масалалари хусусида сўз юритилди.

«Халқ сўзи».

ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ НАМОЙИШИ УЧУН ҚУЛАЙ МАЙДОН

Кўргазма

Кеча пойтахтимиздаги «Ўзэксспомарказ»да 25-халқаро «Қурилиш — UzBuild — 2024» кўргазмаси ўз фаолиятини бошлади.

«Itesa Exhibitions» халқаро кўргазма компанияси томонидан ташкил этилаётган ушбу тадбирда 19 мамлакатдан 450 дан ортиқ компания ва брендлар қатнашмоқда.

Кўргазманинг ихтисослаштирилган бўлими «Қурилиш техникаси ва технологиялари — BuildTech» — қурилиш техникаси, йўл қурилиши ускуналари, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш ҳамда кўлаб бошқа маҳсулотларнинг кенг танловини намойиш қилмоқда.

Анжуман

ХАЛҚАРО БОБУРШУНОСЛИК ИЛМИЙ ПЛАТФОРМАСИ

Тошкент давлат шарқшунослик университетида ўтган йиллар мобайнида Бобур номидаги халқаро жамоат фонди томонидан амалга оширилган ишлар ҳамда яқинда ишга туширилган «baburid.uz» — халқаро бобуршунослик илмий платформаси тақдироти юзасидан матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Тадбирда мамлакатимизда маънавият ва адабиётни янада ривожлантириш, ёшларнинг маданий-маърифий савиясини юксалтиришга қаратилган ишлар сиёсатини ҳалқимиз ҳаёти ҳамда тарихида ёрқин из қолдирган буюк алломаларимиз хотирасини абадийлаштиришга алоҳида эътибор берилаётгани таъкидланди.

Президентимизнинг 2023 йил 25 январдаги «Буюк шоир ва олим, машҳур давлат арбоби Заҳириддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 540 йиллигини кенг нишонлаш тўғрисида»ги қарори асосида амалга оширилаётган ишлар бу борадаги муҳим қадамлардан биридир.

Хусусан, Бобур номидаги халқаро жамоат фонди томонидан буюк аждодимиз хотирасини абадийлаштириш, у қолдирган бой илмий-маданий меросни излаб топиб, Ватанга олиб келиш ва илмий муомалаларга киритишга қаратилган чора-тадбирлар янги босқичга кўтарилди.

Таъкидлаш жоизки, фонд тасарруфидаги Бобур халқаро илмий экспедициясининг биринчи сафари 1992 йилнинг май ойида амалга оширилган бўлиб, шу кунгача 50 дан ортиқ хорижий давлатларга 30 дан кўп халқаро сафарлар уюштирилган.

ҲАР БИР ИНСОН ЎЗ САЛОҲИЯТИНИ РЎЁБГА ЧИҚАРИШИГА МУНОСИБ ШАРОИТЛАР ЯРАТИЛАДИ

Факт ва рақамлар

«Ўзбекистон — 2030» стратегиясини «Ёшлар ва бизнесни қўллаб-қувватлаш йили»да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида»ги Президент Фармони билан жорий йилга мўлжалланган амалий тадбирлар режалари тасдиқланди.

Хусусан, ҳар бир инсонга ўз салоҳиятини рўёбга чиқариши учун муносиб шароитлар яратиш йўналиши доирасида 2024 йилда:

— Президент ва ихтисослаштирилган мактабларнинг билимларни баҳолаш тизими қўшимча **1 000 та** умумий ўрта таълим муассасаларида жорий қилиниб, фанлардаги амалий машғулотлар улуши **60 фоизгача** оширилади.

— **6,7 миллион** нафар **40** ва ундан катта ёшдаги аҳоли орасида юрак-кон томир, қандли диабет, ўпканинг сурункали обструктив касалликлари хавфини аниқлаш бўйича профилактик кўриклар ташкил этилади.

— **7,5 минг** нафар ёш замонавий касбларга ўқитилади, халқаро имтиҳон тизимларида чет тиллар бўйича юқори балл олган **6 минг** нафар ёшнинг имтиҳон харажатлари қоплаб берилади.

— **10 миллион** нафар аҳоли югуриш, футбол, волейбол, стол тенниси, шахмат, миллий ва белбоғли кураш каби спорт турлари бўйича марафон ва мусобакаларни ташкил этиш орқали оммавий спортга жалб қилинади.

